

سامانه‌های رزم زمینی چابک

تألیف:

دکتر داود آقامحمدی

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

تابستان ۱۳۹۲

سرشناسه	:	آقامحمدی، داود، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	سامانه‌های رزم زمینی / چاپک / مولف داود آقامحمدی.
مشخصات نشر	:	تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۲ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۲۵۲۳-۴۹-۸
وضعیت فهرست‌رسانی	:	فیب
یادداشت	:	واژه نامه، نمایه
موضوع	:	علوم نظامی - برنامه ریزی، مدیریت، نوآوری
شناسه افزوده	:	ایران، ارتش. دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۱ ۱۷ ۱۵۰/۱۶۷
رده بندی دیویی	:	۳۵۵/۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۰۹۷۸۱۱

عنوان	:	سامانه‌های رزم زمینی / چاپک
مؤلف	:	داود آقامحمدی
ویراستار	:	نادر حق‌جو
ناظر چاپ	:	حسین مؤمنی فرد
طرح روی جلد	:	محمد رضا خزینه دارلو
صفحه‌آرایی	:	مرتضی جباری
ناشر	:	انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران
شمارگان	:	۱۰۰۰ نسخه
تاریخ انتشار	:	تابستان ۱۳۹۲
چاپ	:	اول
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	:	چاپ‌خانه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا
قیمت	:	۱۰/۰۰۰ تومان
نشانی	:	تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا
تلفن:	:	۰۲۱-۶۶۴۱۴۱۹۱
	:	www.dafosaja.ac.ir

مسئولیت صحت مطالب بر عهده‌ی نویسندگان می‌باشد.
کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

عنوان	صفحه
فصل اول: مفاهیم و مؤلفه‌های چابکی	۱۷
مروری بر مفاهیم چابکی	۱۷
مصادیق چابکی در سازمان‌های نظامی	۲۲
عوامل و شاخص‌های چابکی با رویکرد تهدیدهای ناهم‌تراز	۲۲
مؤلفه‌های سامانه‌های چابک در رزم زمینی، با نگرش به تهدیدهای آینده	۲۷
سامانه‌های نه گانه رزم زمینی آجا	۳۳
فصل دوم: سامانه فرماندهی و کنترل و ارتباط	۳۵
سامانه فرماندهی و کنترل و ارتباط	۳۵
سامانه فرماندهی، کنترل و ارتباط در آفند	۳۸
سامانه فرماندهی کنترل و ارتباط در عملیات پدافندی	۳۹
دیدگاه‌های نظری پیرامون سامانه فرماندهی و کنترل	۴۲
سامانه فرماندهی و کنترل در جنگ ناهم‌تراز	۴۲
تحولات سامانه فرماندهی، کنترل و ارتباط	۴۳
فرماندهی و کنترل نوین	۴۴
امنیت سامانه فرماندهی، کنترل و ارتباط	۴۵
اصول ارتباطات نظامی	۵۰
اصول سامانه ارتباطی	۵۱
نقش سامانه ارتباطی	۵۴
چابکی راهبردی	۵۵
کارکردهای سامانه ارتباطی	۵۶
الگوی سامانه فرماندهی و کنترل و ارتباط	۶۱
فصل سوم: سامانه اطلاعات	۶۳
سامانه اطلاعات	۶۳
سطوح اطلاعات عملیاتی	۶۵
نقش اطلاعات عملیاتی در یک نیروی نظامی	۶۷

۶۹	مدیریت اطلاعات در یک سامانه فرماندهی و کنترل
۷۱	اطلاعات عملیاتی حاصل از منابع انسانی
۷۲	اطلاعات عملیاتی حاصل از منابع تصویری
۷۲	اوسینت و آنالیز تمام منابع
۷۴	اطلاعات عملیاتی از طریق سنجش و علایم
۷۵	سامانه اطلاعات در آفند
۷۶	سامانه اطلاعات در پدافند
۷۸	دیدگاه‌های نظری پیرامون سامانه اطلاعات در رزم ناهمتراز
۷۹	ترتیب تقدّم وظایف سامانه اطلاعات در هر رده
۸۱	ادغام اطلاعات و عملیات‌های اطلاعاتی آینده
۸۳	علل ضرورت ادغام اطلاعات
۸۴	انتخاب ساختار پردازشی ادغام اطلاعات
۸۶	سامانه اطلاعات در منابع خارجی
۸۷	سامانه اطلاعاتی یکی از عوامل میدان نبرد در منابع خارجی
۹۱	الگوی سامانه اطلاعات
۹۳	فصل چهارم: سامانه مانور
۹۳	سامانه مانور
۹۵	یگان‌های رزمنده مانوری
۹۸	سامانه مانور در آفند
۱۰۰	سامانه مانور در پدافند
۱۰۱	سامانه مانور در عملیات ناهمتراز
۱۰۲	جابجایی و مانور در منابع خارجی
۱۰۵	الگوی سامانه مانور
۱۰۷	فصل پنجم: سامانه مهندسی
۱۰۷	کاربرد سامانه مهندسی در آفند
۱۰۹	سامانه مهندسی در عملیات آفندی
۱۰۹	سامانه مهندسی در پدافند

۱۱۲	سامانه مهندسی در عملیات ناهمتراز
۱۱۳	جمع بندی مأموریت‌های مهندسی
۱۱۶	الگوی سامانه مهندسی
۱۱۷	فصل ششم: سامانه توپخانه صحرایی
۱۱۷	سامانه توپخانه صحرایی
۱۱۵	مأموریت‌های تاکتیکی توپخانه
۱۲۰	تطبیق آتش‌های پشتیبانی
۱۲۱	اقدامات کنترلی آتش
۱۲۳	سامانه توپخانه در عملیات پدافندی
۱۲۹	کاربرد توپخانه در عملیات رزم در شرایط ویژه
۱۳۱	دیده بانی
۱۳۲	ملاحظات تاکتیکی
۱۳۲	کاربرد توپخانه در جنگ سلطه
۱۳۳	توپخانه و اشکال نوین آن
۱۳۴	هدایت آتش
۱۳۷	الگوی سامانه توپخانه صحرایی
۱۳۹	فصل هفتم: سامانه هوا/ زمین
۱۳۹	سامانه هوا/ زمین
۱۴۳	عملیات رزمی نیروی هوایی
۱۴۴	عملیات هوایی پشتیبانی رزمی
۱۴۵	عملیات مراقبت و شناسایی هوایی راهبردی و تاکتیکی
۱۴۵	عملیات پشتیبانی خدمات رزمی از عملیات هوایی
۱۴۶	انواع تاکتیک‌های آفندی نیروی هوایی
۱۵۰	هماهنگی عملیات هوایی و آتش نیروی زمینی
۱۵۲	نحوه برتری و اعمال حاکمیت هوایی نیروهای فرمانطقه‌ای
۱۵۸	نظریه‌های بکارگیری نیروی هوایی در حوزه نیروهای فرمانطقه‌ای
۱۶۰	الگوی سامانه هوا/ زمین

۱۶۱	فصل هشتم: سامانه توپخانه پدافند هوایی
۱۶۱	سامانه توپخانه پدافند هوایی
۱۶۱	سامانه توپخانه پدافند هوایی در آفند
۱۶۲	سامانه توپخانه پدافند هوایی در پدافند
۱۶۳	ملاحظات اساسی در دکتین پدافند هوایی
۱۶۴	اصول اساسی
۱۶۴	مشخصات سامانه پدافند هوایی
۱۶۵	مأموریت‌های تاکتیکی پدافند زمین به هوا
۱۶۷	سازمان برای رزم
۱۶۸	پدافند هوایی در سطح لشکر
۱۶۸	پدافند زمین به هوا در سطوح باین تر از لشکر
۱۶۹	انواع مأموریت‌های محوئه به عناصر پدافند زمین به هوا
۱۷۳	پدافند هوایی در منابع خارجی
۱۷۶	الگوی سامانه پدافند هوایی
۱۷۷	فصل نهم: سامانه جنگ الکترونیک
۱۷۷	سامانه جنگ الکترونیکی
۱۷۷	تکنیک‌های جنگ الکترونیک
۱۷۹	موارد کاربرد در عملیات نظامی
۱۸۰	مهم‌ترین اهداف پارازیت رسانی
۱۸۰	تفاوت فریب جعلی با فریب تقلیدی
۱۸۱	کاربردهای نظامی فریب جعلی
۱۸۲	سلاح‌های منهدم کننده سامانه‌های ارتباطی و الکترونیکی
۱۸۵	سامانه جنگ الکترونیکی در پدافند
۱۸۷	سامانه جنگ الکترونیک در عملیات ناهم‌تراز
۱۹۰	الگوی جنگ الکترونیک
۱۹۱	فصل دهم: سامانه پشتیبانی خدمات رزمی
۱۹۱	سامانه پشتیبانی خدمات رزمی

- سطوح آماد و پشتیبانی جنگ ناهمتراز-----۱۹۴
- روشهای آماد و پشتیبانی در جنگ‌های ناهمتراز-----۱۹۴
- مقایسه آماد و پیش جنگ کلاسیک و ناهمتراز-----۱۹۶
- مدیریت آماد و پیش جنگ ناهمتراز-----۱۹۷
- زیر ساخت‌های نظامی آماد و پیش-----۱۹۹
- آماد و پیش پیشرفته-----۲۰۴
- اصول آماد و پیش نیروی زمینی آمریکا-----۲۰۶
- سامانه آماد و پیش هماهنگ و یکپارچه در سطح نیروهای مسلح-----۲۰۷
- الگوی سامانه پشتیبانی خدمات رزمی-----۲۱۳
- سخن پایانی-----۲۱۴
- فهرست منابع-----۲۱۹

جنگ و دفاع به عنوان یکی از پدیده‌های زندگی بشر در طول تاریخ، شاهد سبک‌های مختلفی در بین ملل، حکومت‌ها، گروه‌ها و نظریه‌پردازان بوده است. جنگ‌ها با پیشرفت فن‌آوری و به‌کارگیری جنگ‌افزارهای نوین، ماهیت پیچیده‌تر و مخرب‌تری به خود گرفته و هر روز در گوشه‌ای از جهان، شاهد کشتار انبوه انسان‌های بی‌گناه و تخریب و انهدام منابع، سرمایه‌ها و مراکز حیاتی و اقتصادی در اثر بمباران‌ها و انبوه آتش‌های ویرانگر قدرت‌های سلطه‌جو هستیم و این روند ادامه خواهد یافت.

در جهان امروز نیاز مبرمی به توسعه و بهبود قابلیت‌های انعطاف‌پذیری و پاسخ‌گویی سازمانی به ویژه در سازمان‌های نظامی وجود دارد. امروزه ارتش‌ها با رقابت فزاینده پایدار و نامطمئنی روبه‌رو هستند، که به واسطه‌ی نوآوری‌های فناورانه و تغییر محیط‌های جنگ، شدت یافته است. به عبارتی می‌توان گفت: که رویکردها و راه‌حل‌های گذشته دیگر قابلیت و توانایی خود را برای رویارویی با چالش‌های سازمانی و محیط بیرونی از دست داده‌اند و بهتر است با رویکردها و دیدگاه‌های جدیدی جایگزین شوند. از این رو، یکی از راه‌های پاسخ‌گویی به این عوامل تغییر و تحول سازمانی چابکی^۱ است. در واقع، چابکی به عنوان پارادایم جدیدی برای همه امور و سامانه‌های رزم نیروهای مسلح مطرح است.

در طول تاریخ حیات بشر، به‌کرات شاهد تغییر سبک‌های نظامی و دفاعی تحت عناوین انقلاب در امور نظامی بوده‌ایم. در واقع می‌توان ادعان نمود که مجموعه‌ای از تغییرات اساسی در سبک‌های نظامی و دفاعی است که موجب تحول و انقلاب در امور نظامی شده و در آینده نیز خواهد شد. بررسی روند تکامل و تغییر سبک‌های نظامی در طول تاریخ، نشان‌گر آن است که برخی تحولات اقتصادی، اجتماعی و علمی‌الخصوص فناورانه موجب تغییر سبک‌های نظامی و دفاعی می‌شوند. از این رو، می‌توان تغییر و تحولات فناورانه را به عنوان یکی از بسترهای اصلی تغییر سبک‌های نظامی و دفاعی برشمرد. با نگرش به رویکرد جهان استخبار در سلطه بر منابع موجود در دنیا و ترسیم اهداف بلند مدت آنان جهت دستیابی به این اهداف و تمرکز آنان در کشورهای دارای منابع (به ویژه کشورهای خاورمیانه) از یک سو و از بین بردن و یا کم‌رنگ نمودن روحیه استقلال‌طلبی (متکی بر مبانی دینی) کشورهایی با اعتقادات اسلامی از سوی دیگر، لزوم پیش‌بینی و فرآیند تشکیل نیرویی با قابلیت چابکی برای واکنش به تغییرات محیط

^۱ Agility

راهبردی و تطبیق با دشمنان بالقوه در راستای بهره‌مندی از فناوری‌های نوین بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

مطالعه جنگ‌های اخیر که شمایی اولیه از جنگ‌های آینده می‌باشد، نشان می‌دهد که، قسمت‌های پشتیبانی کننده، علیرغم وسعت و پراکندگی بسیار زیاد میدان نبرد، نیروها را در خارج از میدان رزم حمایت می‌کنند. فرماندهان، طراحان و کارشناسان ستادی بزرگ از فواصل دور قادر به طرح نقشه‌های عملیاتی و اجرای آن در کوتاه‌ترین مدت خواهند بود. در جنگ‌های آینده - که ماهیتی کوتاه مدت دارند - سرعت واکنش یا سرعت کنش و واکنش، موضوعی سرنوشت‌ساز بوده که می‌تواند ابعاد دیگر جنگ را تحت تأثیر خود قرار دهد. (سلامی؛ ۱۳۸۷: ۱۲۰)

با توجه به فرمایشات فرماندهی معزز کل قوا، مبنی بر جدی تلقی نمودن تهدید نظامی امریکا، از جمله ویژگی‌های تهدیدهای آتی با ماهیت ناهمتر از برخورداری از انعطاف‌پذیری بالا، واکنش سریع در برابر شرایط پیش‌بینی نشده، ابتکار عمل، سرعت در تصمیم‌گیری و اتخاذ تدابیر مناسب می‌باشد. تمام این خصوصیات زمانی تحقق می‌یابد که یک سازمان نظامی از چابکی لازم برخوردار باشد.

سازمان نظامی در میدان نبرد از سامانه‌هایی استفاده می‌کند که در گفتمان رایج سامانه‌های رزم نامیده می‌شود. سامانه‌های رزم زمینی عبارتند از ترکیبی از نفرات، تجهیزات و روش‌هایی که برای انجام عمل مخصوصی در هم ادغام شده‌اند. در حقیقت برای اجرای عملیات تاکتیکی ۹ سامانه اصلی فعالیت دارند. هر کدام از این سامانه‌های اصلی خود شامل سامانه‌های جزئی نیز هستند. به طور مثال سامانه مانور از چند سامانه جزء از قبیل تانک، نفربر، بالگرد تک تشکیل شده که هر کدام دارای خدمه، جنگ‌افزار، مخابرات و تجهیزات کنترل آتش می‌باشند. سامانه‌های اصلی که یک یگان عمده با آن سر و کار دارد عبارتند از:

سامانه فرماندهی، کنترل و ارتباط؛ سامانه اطلاعات؛ سامانه مانور؛ سامانه مهندسی؛ سامانه توپخانه صحرائی؛ سامانه هوا/زمین؛ سامانه جنگ الکترونیکی؛ سامانه توپخانه پدافند هوایی و سامانه پشتیبانی خدمات رزمی. (گات زمینی؛ ۱۳۷۸: ۷۳)

جهت چابک سازی سازمان‌های نظامی توجه به چابک سازی سامانه‌های رزم ضروری است. جهت نیل به این مهم شناخت عوامل بستر ساز (زیر ساخت‌ها) و قابلیت‌های مورد انتظار از

چابکی یکی از اقدامات ضروری می‌باشد، تا بر اساس آن الگوی سامانه رزم زمینی چابک به دست آید.

عوامل مؤثر بر چابکی سازمان‌های نظامی با نگرش به تهدیدهای آینده در دو عامل عمده‌ی قابلیت‌ها و زیرساخت‌های چابکی شامل: مؤلفه‌های فن‌آوری نظامی بومی، انعطاف‌پذیری سازمانی، نوع سازماندهی، سامانه‌ها و روش‌ها، تولید دانش، بصیرت راهبردی، آماده‌سازی نیروی انسانی، تداوم پشتیبانی، تأمین و حفاظت، اعلام خطر به موقع، سرعت و دقت عمل، واکنش دقیق و به موقع پاسخ‌گویی به موقع، جامع‌نگری، آمادگی حرفه‌ای، و آمادگی روحی و جسمی شناسایی و آرایه شده است (آقامحمدی، ۱۳۹۱)، اینک در این مطالعه سعی بر این است که با توجه به مؤلفه‌های فوق نسبت به ارائه الگوهای مناسب برای چابک سازی سامانه‌های (نه گانه) رزم زمینی اقدام شود. این اثر حاصل یک مطالعه‌ی پژوهشی است و برخورد لازم میدانم از عزیزانی که در مراحل مختلف پژوهش، این حقیر را یاری نموده‌اند به ویژه آقایان بهرام رضایی و شهرام نوروزانی کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورم.

دکتر داود آقامحمدی

پیشگفتار

تحولات اخیر برای ما نشان از آینده‌ای پر از چالش را می‌دهد. بررسی جنگ‌های اخیر - که یک طرف درگیر آن، (احتمالاً) کشور ما خواهد بود - از دیدگاه فناوریانه، تجهیزات و الگوها و شیوه‌ی جنگ، مدل جدیدی را در نبرد ارایه نموده است. با تفکر و تعمق در این نبردها می‌توان دریافت که روش‌های تشخیص، تصمیم‌گیری، صدور دستور، کانال‌های صدور دستور به زیردستان، و کنترل صحنه نبرد به گذشته شباهتی ندارد. بنابراین نیازمند به بازنگری در ساختارهای سامانه‌های رزم هستیم. در کنار آن نگاه سازمان‌ها به نیروهای انسانی به عنوان مهم‌ترین عامل قدرت سازمانی به گونه‌ای است که امروزه همه بر این اصل مهم و چگونگی استفاده از آن هم در ساختارها و هم در کنار ابزارها، اتفاق نظر دارند. تجربه‌ی سال‌های جنگ تحمیلی نشان داد، بزرگ‌ترین سرمایه قوای مسلح، نیروی انسانی آن بوده است. (عباسپور، ۱۳۸۳: ۳)

کار جمعی بدون وجود یک نظم تشکیلاتی و ساختار سازمانی منجر به هرج و مرج و به هدر دادن نیروها و از بین رفتن امکانات گوناگون و استعدادها می‌گردد. بنابراین هر اندازه ساختار و تشکل سازمانی منطقی‌تر، مناسب‌تر و پویاتر باشد بازده کار بهتر و ارزنده‌تر خواهد بود. ترکیب سازمانی و سازماندهی باید به گونه‌ای قابلیت انعطاف داشته باشد که در مواقع اضطراری و بحرانی بتوان به سادگی یگانی را از نیروئی منفک و یا یگان‌هایی را به نیرویی دیگر اختصاص داد، یا حجم آتش را از مکانی کاهش و در مکانی دیگر، بدون اینکه در یگان‌های مذکور از لحاظ مدیریت، ارتباط و مخابرات و سایر موارد بی‌نظمی و هرج و مرج ایجاد شود، متمرکز نمود. این امر در صورت ایجاد چابکی در ساختار یگان‌های رزمی امکان‌پذیر خواهد بود.

از آنجایی که اجرای موفقیت‌آمیز یک رزم زمینی منوط به عملکرد صحیح و مناسب سامانه‌های نه گانه رزم می‌باشد از این رو برای ایجاد این نظم و هماهنگی لازم است مؤلفه‌های مؤثر بر چابک سازی این سامانه‌ها مورد مذاقه و بررسی قرار گیرد. اهمیت و ضرورت چابک سازی عملکرد سامانه‌های رزم زمینی به شرح پیش‌رو قابل بیان است:

به طور کلی سامانه‌ی فرماندهی و کنترل در هر یک از مراحل برآورد وضعیت، تصمیم‌گیری، طرح‌ریزی و صدور دستورات به نحوی همکاری و هماهنگی مداومی را اعمال می‌دارد که با تداخل سایر سامانه‌ها در هر یک از مراحل عملیات قادر به اتخاذ مناسب‌ترین تصمیم باشد.

مانور جوهر اصلی توان رزمی است. مانور سهم به سزایی در استفاده از موفقیت و کاهش حساسیت یک یگان را دارا بوده و آزادی عمل را برای یگان فراهم می‌نماید. فکر فرمانده ابتدا

متوجه سامانه مانور است و هسته مرکزی مانور، تحرک است که به وسیله آن می‌توان، توان رزمی را در زمان و مکان قطعی متمرکز ساخت. بدین معنی که چگونه یگان‌ها را در زمان و مکان معین برای اجرای عملیات، متمرکز نمود و برای اجرای مأموریت و تصرف و واگذاری هدف‌ها، دستورات لازم را صادر کرد. پس از آن فرمانده اطمینان حاصل می‌نماید که همه سامانه‌های پشتیبانی‌کننده در جهت انجام مأموریت، وظایف محوله را انجام داده و حق تقدّم‌ها به موقع رعایت می‌گردد.

سامانه اطلاعات در رزم وظایفی همچون؛ تشخیص محلّ قرار گرفتن یگان‌های دشمن و تعیین نقاط ضعف دشمن یا جناحین آسیب‌پذیر دشمن را دارد. کاربرد سامانه مهندسی، عبارت از ازدیاد تحرک یگان‌های خودی و کاهش تحرک دشمن می‌باشد.

برای ازدیاد تحرک یگان‌های خودی لازم است در سامانه مانور، سامانه پشتیبانی آتش و سامانه حرکت و جابجایی آمادگی حیاتی تحرک ایجاد شود. آتش پشتیبانی و مانور مکمل یکدیگرند، نبرد موفقیت‌آمیز به طرح‌ریزی خوب و اجرای صحیح آن بستگی دارد. طرح‌ریزی آتش یک عمل مداوم می‌باشد و با صدور یک طرح پشتیبانی آتش متوقف نمی‌شود بلکه در تمام طول عملیات ادامه خواهد داشت.

سامانه‌ی توپخانه صحرائی طوری برای رزم سازمان داده می‌شود که پشتیبانی آتش لازم برای عناصر مانور کننده و فرمانده نیرو فراهم گردد و این عمل با قرار دادن یگان‌های توپخانه در سازمان‌های تاکتیکی و واگذار نمودن مأموریت‌های تاکتیکی به آن‌ها انجام می‌شود.

سامانه پدافند هوایی باعث تقویت طرح مانور فرمانده یگان رزمینی است. سامانه‌ی پدافند هوایی جزئی از سامانه حفظ تمامیت یگان‌ها است. برای هیچ یک از نیروهای زمینی پیشرفته، بدون برخورداری از یک شبکه پدافند هوایی پیوسته و متحرک، نمی‌توان امید به مانور و آزادی عمل داشت از هر وسیله‌ای باید برای ایجاد حفاظت در برابر هواپیماهای دشمن و هم چنین جلوگیری از انهدام جنگ‌افزارهای پدافند هوایی خودی استفاده کرد.

جنگ الکترونیکی یک عملیات نظامی است که فراگیرنده کاربرد انرژی الکترومغناطیسی به منظور تعیین، بهره‌برداری، کاهش یا ممانعت از به کار بردن امواج الکترومغناطیسی به وسیله دشمن بوده و هم چنین اقداماتی را در بر می‌گیرد که به کمک آن‌ها، استفاده از امواج الکترومغناطیسی به وسیله نیروهای خودی تأمین می‌گردد.

هماهنگی و کنترل برای تولید حداکثر توان رزمی بسیار لازم است. وقتی فرمانده کلیه عوامل را ارزیابی کرد و طرح خود را تهیه نمود، از طریق کنترل و هماهنگی اطمینان حاصل می‌کند که کلیه اقدامات و وسایل در زمان‌های پیش‌بینی شده و هم چنین در مواقع غیرمترقبه انجام می‌گیرد و به این ترتیب کلیه تلاش‌ها هم‌سو و منسجم گشته و حداکثر توان رزمی در زمان و مکان حساس به وجود می‌آید. فرمانده باید بتواند عملیات اطلاعاتی، لجستیکی و آتش پشتیبانی را با مانور نیروها هماهنگ نماید. یگان‌ها ممکن است با فواصل مختلفی دور از هم عمل کنند اما فرمانده باید بتواند تأثیر عملکرد آن‌ها را هم زمان و هماهنگ کند. مهم‌ترین بخشی که اجرای هماهنگی و نظارت را برای فرمانده تسهیل و عملی می‌سازد، بخش ارتباط و مخابرات است که باید قابلیت انعطاف داشته و قادر باشد حداکثر نیازمندی‌های فرماندهی را تأمین نماید و در عین حال از حداکثر تأمین مخابراتی برخوردار باشد تا فرمانده بتواند کنترل خود را حفظ کند. این موضوع در جنگ‌های امروزی که مرتباً در حال تغییر بوده و مستلزم تصمیم‌گیری‌های پی در پی در حین عملیات می‌باشد ضرورت تام دارد.

عواملی که برشماری شد، ما را بهیای رقابت در جنگ‌های آینده می‌کند چابک سازی سازمانی و تغییرات ساختاری در سامانه‌های پیش‌گفته ضرورتی انکار ناپذیر در دستیابی به موفقیت در رزم دارد. برای چابک‌سازی، به سامانه‌ای انعطاف‌پذیر، نیروی رزمی دانش‌پذیر و ساختار سازمانی که بتواند مشوق نوآوری‌های فردی در قالب فعالیت‌های تیمی باشد، نیاز است. چابک سازی یک راهبرد جامع برای تغییرات اساسی و برگشت‌ناپذیری است که موجب برتری در نبردهای آینده می‌شود. این مطالعه می‌تواند با ارائه الگوی مناسب، کارگیری سامانه‌های رزم زمینی را در مقابله با تهدیدات آتی یاری کند و باعث کاهش تلفات و خسارت‌ها و افزایش قابلیت‌ها، و در نهایت به موفقیت در نبرد گردد و از طرفی با تولید ادبیات برای چابکی در زمینه سامانه‌های رزم زمینی باعث ایجاد بستر لازم جهت تغییر در متون آموزشی و اسنادی سامانه‌های رزم زمینی گردد. بدیهی است تعلل در شناسایی و کاربست الگوی مذکور که ناشی از یک مطالعه علمی باشد باعث از دست دادن محاسن پیش‌گفته و لطمه شدید به اجرای مأموریت با نگاه به تهدیدهای آتی می‌شود.

هدف کلی نویسنده، ارائه الگوی مناسب برای چابک سازی سامانه‌های رزم زمینی به شرح زیر با توجه به قابلیت‌های چابکی^۱ (تداوم پشتیبانی، تأمین و حفاظت، اعلام خطر به موقع، سرعت و دقت عمل، واکنش دقیق و به موقع، پاسخ‌گویی به موقع، جامع‌نگری، آمادگی حرفه‌ای و آمادگی روحی و جسمی) می‌باشد:

- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه فرماندهی، کنترل و ارتباط رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه اطلاعات رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه مانور رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه مهندسی رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه توپخانه صحرایی رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه هوا/زمین رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه پدافندهوایی رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه جنگ الکترونیک رزم زمینی
- تعیین الگوی مناسب چابک سازی سامانه پشتیبانی خدمات رزمی رزم زمینی

^۱ رجوع شود: آقامحمدی، داود. (۱۳۹۱). چابک سازی سازمانی (رویکردی نو در سازمان های نظامی). نشر دانشگاه عالی دفاع ملی. تهران.